

Aprobat la ședința Consiliului Societății
Proces-verbal nr.1 din 03.04.2019

Președintele Consiliului

POLITICA DE GESTIUNE A RISCURILOR

(în redacție nouă)

CONȚINUT:

I. Noțiuni principale. Descrierea generală a gestionării riscurilor.	3
II. Gestiunea riscurilor.	4
2.1. Gestiunea riscului de creditare.	4
2.2. Gestiunea riscului capitalului.	4
2.3. Gestiunea riscului de rată a dobânzii.	4
2.4. Gestiunea riscului valutar.	5
2.5. Gestiunea riscului de lichiditate.	5
2.6. Gestiunea riscului operațional.	6
III. Dispoziții finale.	6
Anexa Nr.1.	8

I. Noțiuni principale. Descrierea generală gestionării riscurilor.

Politica de Gestionare a Riscurilor a O.C.N. "MoldCredit" SRL (în continuare – Societate) este elaborată în temeiul Legii Republicii Moldova privind Organizațiile de Creditare Nebancară nr.1 din 16.03.2018, Actelor normative ale CNPF, Statutului Societății precum și Regulamentele interne ale Societății.

Importanța economică a riscului constă în posibilitatea dirijării acestuia. Importanța dirijării riscurilor ca gen de activitate constă în posibilitatea, în primul rând, prognozării gradului respectiv de survenire a evenimentului de risc, în al doilea rând, anticipat de întreprins măsurile necesare de reducere a gradului eventualelor consecințe neprielnice. Esența riscului, exprimată în posibilitatea efectuării aprecierii cantitative a probabilității survenirii evenimentului neprielnic, stipulează necesitatea elaborării procedeelelor și mecanismelor de diminuare a efectului negativ în desfășurarea evenimentului prognozat. Cunoașterea potențialelor riscuri și gradul de importanță a acestora permite realizarea dirijării riscului.

Riscul de credit - este definit ca și riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și a capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitor a obligațiilor contractuale sau a deteriorării situației sale.

Riscul dobânzii: riscul reducerii ratei dobânzii nete, legat de pierderile probabile de la necorespunderea sumelor activelor și pasivelor, susceptibile (sensibile) să reacționeze la modificarea ratei dobânzii.

Riscul capitalului: este legat de posibilitatea Societății să acopere pierderile potențiale în cazul, nerambursării activelor riscante din contul capitalului propriu, fără mijloacele atrase de la clienți.

Riscul valutar: este legat de pierderile probabile ale Societății la schimbarea cursului valutei naționale. Indicii riscului valutar caracterizează capacitatea Societății să reacționeze la schimbarea situației pe piața valutară a Republicii Moldova.

Riscul lichidității: caracterizează stabilitatea Societății. Corespunderea activelor și pasivelor la scadență, crează Societății posibilitatea exercitării oportune a obligațiilor sale.

Riscul operațional este riscul de pierderi directe sau indirecte cauzate de personal, de unele procese interne inadecvate sau defectuoase, sau de sistemele interne sau evenimentele externe.

Riscul scadenței (de maturitate): riscul că Societatea suportă pierderi în rezultatul necorespunderii termenelor activelor și pasivelor. Necorespunderea termenelor activelor și pasivelor poate duce la pierderi suplimentare, apărute în rezultatul riscului de insuficiență de lichiditate și a ratei dobânzii.

Riscul de piață: riscul apariției în organizația de credit nebanară a pierderilor ca rezultat al schimbărilor nefavorabile a prețului de piață a instrumentelor financiare a portofoliului comercial și a instrumentelor financiare derivate ale organizației de credit nebanare, precum și ale cursurilor valutei străine. În scopul dirijării acestui risc, Societatea stabilește limitele de efectuare a tranzacțiilor. Limita reprezintă în sine riscul exprimat în bani, adică pierderea potențială, care poate fi rezultatul defășurării operațiunii date. Limitele de bază stabilite de Societate – este limita riscului stabilită pentru o operațiune concretă, limita riscului pentru totalitatea diferitor operațiuni cu contrapartida, limita investițiilor în diferite genuri de active, limita concentrației investițiilor de ramură și altele. Stabilirea limitelor este calificată ca măsură preventivă și barieră în calea sporirii riscului în activitatea Societății. În cazuri extraordinare sau pentru prevenirea acestor riscuri, Societatea poate să desfășoare stres-teste pentru cazurile de necesitate promptă a adoptării deciziilor ca reacție la schimbările condițiilor de piață.

Riscul de drept juridic: riscul apariției pierderilor în rezultatul:

- nerespectării de către Societate a cerințelor actelor normative de drept și contractelor încheiate;
- admiterii greșelilor juridice în procesul desfășurării activității (consultațiile juridice incorecte sau abordarea incorectă a documentelor, inclusiv, în procesul examinării litigiilor în instanțele de judecată);
- imperfecțiunea sistemului de drept (contradicțiile în legislație, lipsa normelor de drept privind reglementarea problemelor apărute în procesul activității Societății);
- încălcarea de către parteneri a actelor normative, precum și a condițiilor prevăzute de contracte.

Riscul pierderii reputației de afaceri(riscul reputațional): riscul apărut la Societate a pierderilor în rezultatul micșorării numărului clienților(partenerilor), ca urmare a formării în societate a imaginii negative despre stabilitatea financiară a Societății, calității serviciilor prestate de către aceasta sau caracterul activității în întregime.

II. Gestiunea riscurilor.

2.1. Gestiunea riscului de creditare.

Societatea, participantă la procesul de creditare, este supusă atât încercărilor interne, cât și celor externe. De aceea, chiar și la cea mai bună politică de creditare, inevitabil, apar pierderi la credite. Societatea nu trebuie să elibereze cu bună știință credite "rele", dar este știut, că o parte din acestea pot deveni anume așa în continuare. Pentru reducerea riscurilor, specific activității de creditare, în Societate este elaborat și implementat sistemul de dirijare a riscului de creditare. Principiul de construire și metodele de funcționare a acestui sistem sunt descrise în Manualul de Credit, aprobat de Consiliul Societății și în regulamentele și instrucțiunile interne ce țin de activitatea de creditare nebancaară.

Societatea își propune drept scop să respecte în permanență normativele stabilite, limitînd riscul de creditare (datoriile maxime ale grupului de persoane, care acționează colectiv, persoanelor afiliate și salariaților Societății, etc). Totodată, politica Societății în domeniul managementului riscului urmează să se realizeze în cadrul sistemului, care prevede divizarea funcțiilor de analiză și evaluare a riscurilor, luarea deciziilor privind limitarea riscurilor (stabilirea limitelor), desfășurarea operațiilor și controlul respectării limitelor stabilite în Societate.

Indicii de bază a riscului de creditare caracterizează suficiența fondului de risc format pentru acoperirea pierderilor eventuale de la nerambursarea creditelor.

La fel, în scopul analizei riscului de creditare, nu mai rar de o dată în trimestru se efectuează clasificarea/reclasificarea la necesitate a portofoliului de credite conform ramurii de activitate a debitorului, în dependență de starea economico-financiară a clientului și de bonitatea lui. Cu aceeași periodicitate se efectuează cercetarea și analiza ramurilor, în baza informației accesibile, se prognozează schimbările și dezvoltarea situației în continuare.

Reieșind din prognoze, se adoptă decizia privind specificul creditării unui sau altui sector al economiei luînd în considerație garanția propusă (conform căreia se face clasificarea, pentru a exclude acumularea în Societate a gajurilor uniforme, realizarea cărora va fi dificilă) – de către Conducerea Societății se stabilesc limitele resurselor, accesibile pentru creditarea unei ramuri concrete.

Metodele gestionării riscului de credit includ:

- stabilirea nivelurilor de împuterniciri la aprobarea tranzacțiilor reieșind din mărimea riscului de credit;
 - diversificarea portofoliului de credite;
- stabilirea limitelor generale la concentrarea de risc pentru segmente de clienți, valute, genuri de activitate, termene de scadență, produse și gestionarea lor permanentă;
 - crearea structurii de gestionare a riscului de credit și sistemul de luare a deciziilor;
- analiza lunara a calității portofoliului de credite, clasificarea creditelor în conformitate cu actele normative in vigoare;
 - gestionarea continuă a evoluției afacerii clientului, solvabilității acestuia, respectării condițiilor contractelor încheiate, pe parcursul întregii perioade de creditare;
 - evaluarea deprecierei portofoliului de credite (individual și colectiv), altor active, ce nu sunt credite și formarea reducerilor pentru pierderi din deprecierea lor în funcție de existența indicatorilor obiectivi de depreciere.

2.2. Gestiunea riscului capitalului.

Prin planificările anuale ale activității Societății, se stabilesc indicii absoluți și relativi ai normativelor riscului capitalului:

1. Activele supuse riscului în total, inclusiv;
 - Valori mobiliare.

- Restanțele la credite.
- Dobînda sporită și neincasată.
- 2. Capitalul normativ consolidat (minus sursele de bază nete).
- 3. Indicii suficienței capitalului, luînd în calcul activele ponderate la riscul calculat.
- 4. Restricțiile investiționale:
 - Raportul volumului de investiții în active materiale de lungă durată la Capitalul propriu (50%)
 - Raportul plasamentului în active materiale de lungă durată și cote de participare în capitalul agenților economici la Capitalul propriu (50%).

Se analizează acești indici în dinamică pe ultimele 3 luni, în caz de necesitate (dar nu mai rar de o dată în trimestru) în cadrul stres-testării se apreciază posibilitatea Societății de a face față riscului în condițiile înrăutățirii situației curente pe piață.

2.3. Gestiunea riscului de rată a dobînzii.

Politica în domeniul dirijării riscului dobînzii constă în stabilirea și ulterior sistematic sporirea marjei dobînzii nete a Societății.

Dirijarea genului de risc menționat se controlează cu un șir de metode, principală dintre care reprezintă dirijarea discrepanței (GAP-analiza). Indicii cheie pentru evaluarea influenței acestui tip de risc, este dobînda netă a Societății și marjei dobînzii nete.

Societatea poate dirija riscul dobînzii, modificînd termenele plasării și atragerii activelor și pasivelor, nivelul venitului de la active, susceptibil la modificarea ratei dobînzii, diapazonul variabilității ratelor dobînzii și un moment important regimul ratei dobînzii (flotant sau fix). Politica constă în stabilirea regimului ratei dobînzii la activele plasate pe un termen admisibil mai lung și rata fixă atunci când trendul ratelor dobînzii pe piață scade ca rezultat al politicii macroeconomice monetar-credite a Băncii Naționale a Moldovei și a stării economice a țării din punct de vedere microeconomic și situația inversă când trendul este spre majorare a dobînzilor la instrumentele financiar-bancare. Această politică se aplică în mod invers pentru resursele care sunt atrase în pasivul de bilanț al Societății.

Societatea trebuie să minimizeze discrepanța nu numai la termene, dar și în sumele pasivelor atrase și activelor finanțate.

Strategia dirijării acestui gen de risc este coordonată de Comitetul de credit al Oficiului Centru și Conducerea Societății, care nu numai stabilesc strategia pentru minimizarea și gestionarea efectivă a riscului ratei dobînzii, dar și, se ocupă de planificarea sumară și de durată medie, elaborează măsuri privind gestionarea adecvată a riscului lichidității, organizează controlul calității creditelor acordate.

2.4. Gestiunea riscului valutar.

Societatea menționează două componente de bază a riscului valutar: riscul valutar în poziția deschisă și riscul convertirii.

Riscul poziției valutare deschise se stabilește reieșind din starea poziției valutare deschise a Societății, adică diferența dintre valoarea activelor și pasivelor în valuta dată, luînd în considerație pozițiile extrabilanțiere. Reevaluarea poziției în valută străină se efectuează utilizînd cursul curent de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele străine, stabilit de către Banca Națională a Moldovei. Pozițiile valutare deschise se exprimă în calitate de raport procentual între mărimea poziției valutare deschise (recalculate în lei moldovenești) și mărimea capitalului propriu total. Poziția închisă – mărimea sumară a obligațiilor de bilanț și extrabilanț în valută anumită este egală cu mărimea sumară a creanțelor de bilanț și celor extrabilanțiere.

Poziția valutară globală – este suma tuturor pozițiilor lungi sau scurte ținînd cont de semnele de exprimare a leilor moldovenești. Poziția deschisă a Societății apare, de regulă, ca o parte a activității de prestare de servicii clienților.

Societatea în activitatea sa va tinde în permanență să mențină poziția valutară închisă. În cazul aditerii poziției valutare deschise, valoarea (mărimea) ei va fi minimă sau aproape de zero.

Riscul convertirii ține de restricțiile în efectuarea operațiunilor cu valută de schimb. Riscul dat este determinat, în special, de riscul de țară, deoarece astfel de limitări, ca regulă, sunt determinate de actele normative în

vigoare.

Metoda de bază privind gestiunea riscului poziției valutare deschise este stabilirea limitelor poziției valutare. Societatea respectă limitele poziției valutare deschise, stabilite de către prezenta Politică (Anexa 1).

2.5. Gestiunea riscului de lichiditate.

Riscul de lichiditate este riscul pierderilor la care este supusă Societatea în urma incapacității sale de a-și satisface necesitățile de numerar sau ca rezultat a lichidității insuficiente care trebuie recuperată la un cost excesiv.

Administrarea/gestiunea riscului de lichiditate are drept scop menținerea unui raport optim între lichiditatea efectivă și obiectivele de profitabilitate, cu respectarea cerințelor de prudențialitate referitoare la indicatorii de lichiditate reglementați.

Sistemul de gestionare a riscului de lichiditate prevede:

- controlul respectării tuturor normativelor impuse de actele legislative a limitelor și parametrilor privind riscul de lichiditate,
- diversificarea resurselor financiare atrase și aprecierea periodică a surselor potențiale de recuperare a lichidităților și accesul pe piața resurselor,
- asigurarea unui echilibru al fluxurilor activelor și pasivelor Societății după termeni de maturitate,
- monitorizarea sistematică și analiza factorilor de risc cu privire la lichiditate curentă și pe termen lung al Societății,
- evaluarea și monitorizarea evoluției indicatorilor cheie de risc,
- asigurarea transparenței informației privind solvabilitatea Societății pentru acționari, clienți, parteneri de afaceri și alte părți interesate.

La analiza riscului diminuării lichidității se efectuează aprecierea corespunderii indicilor lichidității reale normativelor lichidității curente și de lungă durată stabilite de prezenta Politică. (Anexa Nr.1) Se analizează modificările indicilor reali ai lichidității în corespundere cu normativele pentru ultimele 3 luni. Se stabilesc cerințele și/sau obligațiile Societății, care au influențat asupra modificărilor indicilor reali ai normativelor lichidității.

Limitele de menținere a lichidității sunt stabilite de prezenta Politică, conform Anexei 1

În cadrul analizei riscului lichidității o atenție deosebită se atrage la concentrarea riscului de creditare, care decurge din această concentrare, se anexează lichiditatea în secțiune lei/valută.

La analiza riscului pierderilor lichidității se ține cont de asemenea de gradul de dependență pe diferite categorii de creditori (piața interbancară, clienții-persoane juridice, clienții-persoane fizice, alți creditori), la fel și de gradul de sensibilitate a creditelor la situațiile de pe piața financiară nebancaară. Se analizează schimbările structurii investițiilor atrase în volumul total al obligațiunilor Societății în comparație cu perioadele de gestiune precedente (ultimele 3 perioade de dare de seamă).

Structura activelor și pasivelor Societății, precum și corespunderea acestora după termeni, creează posibilitatea executării oportune de către Societate a obligațiunilor sale și garantează investitorilor/fondatorilor Societății nivelul necesar al profitului din mijloacele bănești investite în Societate.

2.6. Gestiunea riscului operațional.

Obiectivul Societății aferent gestionării riscurilor operaționale să reprezinte sporirea calității proceselor de afaceri ale Societății, eficienței de elaborare și implementare a produselor și serviciilor Societății, deservirea calitativă a clienților Societății. În vederea atingerii obiectivelor aferente gestionării riscurilor operaționale, Societatea trebuie să implementeze consecvent și mențină mecanisme de control al riscurilor în cadrul proceselor de afaceri, să întreprindă măsuri de identificare a amenințărilor, să reducă posibilitatea realizării acestora, să corecteze și/sau înlăture oportunitatea deficiențelor și frecvenței pierderilor, concomitent cu perfecționarea continuă a cadrului de gestionare a riscului operațional.

Pentru aprecierea probabilității apariției riscului operațional, se utilizează sistemul de apreciere a indicilor calitativi (concluziile auditorilor) și cantitativi (informația despre volumul, rulajul și pierderile, nivelul de risc al

activității, exprimată prin stabilitatea veniturilor).

Gestiunea riscului operațional este bazată pe construcția unei structuri operaționale corecte și pe procedurile interne sprijinite pe cunoaștere de expert.

În practică este oportună îmbinarea utilizării metodelor menționate referitoare la dirijarea riscurilor operaționale.

Tabelul: Modalitățile de control al riscului operațional.

Instrumentul controlului	Prioritatea utilizării
Controlul intern/auditul intern-extern	Evaluarea independentă
Sistem de limite referitor la riscul operațional	Limitarea pierderilor probabile
Sistem de dare de seamă în identificarea problemelor potențiale	Crearea stimulilor pentru dirijarea riscului operațional

Dat fiind existența extrem de înaltă a diversității posibilelor manifestări a riscurilor operaționale, posibilitatea reală a efectuării controlului acestora, constituie în fragmentarea fiecărui proces al Societății în operațiuni elementare componente, întocmirea hărții tehnologice a procesului de circulație a documentelor, identificarea și aprecierea în cadrul fiecărei operații, a posibilelor manifestări a categoriilor concrete a surselor de risc, automatizarea proceselor tehnologice și astfel minimizarea factorului uman.

Baza normativă internă care determină procesul de control al riscului operațional include limitele stabilite la trimiterea și primirea mijloacelor bănești, instrucțiunile privind lucrul cu software-ul.

2.7. Managementul riscului imaginii.

Riscul imaginii (riscul reputației) reprezintă riscul de pierderi, căruia este supusă Societatea în rezultatul informației negative publicată în mass-media privind practica de afaceri a Societății, care duc la neîncrederea clienților, creditorilor și pieței în ceea ce privește integritatea Societății.

Gestiunea și controlul Riscului de Imagine se efectuează în permanență. Modurile de control al Riscului de Imagine:

Instrumentul de control	Prioritatea de utilizare
Control intern/audit (anual)	Operativitatea de reacționare
Control extern (în caz de necesitate)	Evaluarea independentă

2.8. Dispozitii finale.

- 2.8.1. Prezenta Politică intră în vigoare din data aprobării de către Consiliul Societății.
- 2.8.2. Politică de gestiune a riscurilor Societății se supune revizuirii nu mai rar de o dată pe an sau la necesitate.

